

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Mihala a členov senátu JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Jany Serbovej, v trestnej veci proti obvinenému **Z**, pre trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. (zákona číslo 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005) a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. januára 2008 v B prejednal dovolanie obvineného Z proti rozsudku Okresného súdu v Nitre zo _____ dňa 27. júla 2004, sp. zn. 2T 93/04 a uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 7. októbra 2004, sp. zn. 4 To 120/2004 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm b/ Tr. por. **sa** dovolanie obvineného Z **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Nitre z 27. júla 2004, č. k. 2 T 93/2004-338, bol obvinený Z v bodoch 1/, 2/, 4/ a 5/ uznaný za vinného z pokračovacieho trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 249a ods. 1, ods. 3 Tr. zák. (ďalej len zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 31. decembra 2005), v bodoch 4/, 5/ súbežne so spáchaním trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 201 písm. a/, písm. b/, Tr. zák., v bode 3/ zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a v bode X/ zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1, ods. 2, písm. b/ Tr. zák., ktorých sa mal dopustiť na tých skutkových základoch, že

1/ v N, na T na parkovisku vedľa obytného bloku číslo X v čase od 22,50 hod. dňa 1. decembra 2003 do 04,50 hod. dňa 2. decembra 2003 rozbil neznámym predmetom okno na ľavej strane pri vodičovi autobusu Karosa LC735, E.Č: ZM-660-AD bielofialovej farby, rok výroby 1983, VIN 5057/83, výrobné číslo motora H 333750278, vnikol cez tento otvor do autobusu, neznámym spôsobom tento autobus naštartoval a riadil ho smerom na Levice, pričom v katastri obce Vinodol vyšiel mimo vozovku, kde zapadol a bol zadržaný hliadkou polície, pričom v čase o 08,21 hod. dňa 2. októbra 2003 (zrejme 2. decembra 2003) mu bolo dychovou skúškou zistené 0,73 mg/l alkoholu v dychu a podľa znaleckého posudku číslo 003/2004 Ing. J spôsobil majiteľovi autobusu K škodu vo výške 44 540 Sk, pričom všeobecná hodnota tohto autobusu je podľa znaleckého posudku ku dňu spáchania trestného činu 145 000 Sk,

2/ dňa 2. decembra 2003 okolo 22,45 hod. vytlačil bočné okienko pravých predných dverí na vozidle zn. VAZ 21013, E.Č: LVB 31-49 červenej farby, číslo motora 0042145, číslo podvozku 4058548, ktoré bolo odstavené na parkovisku pred vchodom činžového domu číslo X, na ulici X v K, následne otvoril dvere auta a vytrhol káblovanie spínacej skrinky vozidla, ktoré naštartoval a cez chodník vybehol na trávnik pred domom do vzdialenosti 8 metrov, kde vozidlo zanechal, pričom poškodením okienka a káblovania spínacej skrinky spôsobil majiteľovi vozidla T podľa posudku Ing. J škodu vo výške 2 961 Sk a všeobecná hodnota vozidla podľa toho istého znaleckého posudku ku dňu spáchania trestného činu bola 15 500 Sk,

3/ dňa 2. decembra 2003 v čase okolo 23,00 hod. na parkovisku pred vchodom do činžového domu číslo X na ulici X v K rozbil predné trojuholníkové okienko na dverách vodiča na vozidle Škoda 105L modrej farby, evidenčné číslo: LV-339 BE, číslo motora 5759340, číslo podvozku TMB 10MOOLJ3569230, otvoril dvere a vytrhol káblovanie spínacej skrinky vozidla a z odkladacej skrinky auta odcudzil tlakomer na meranie tlaku v pneumatikách čiernej farby, čím podľa znaleckého posudku Ing. J rozbitím okienka a poškodením káblovania spôsobil majiteľovi vozidla C škodu vo výške 1 226 Sk, pričom všeobecná hodnota vozidla podľa toho istého znaleckého posudku ku dňu spáchania trestného činu je 16 500 Sk,

4/ dňa 3. decembra 2003 vo večerných hodinách v N na H ulici pred domom číslo X, po požití alkoholických nápojov na tam zaparkovanom motorovom vozidle zn. Ford Siera EČ: NR-060 BT poškodil kameňom na ľavej zadnej strane malé okno za zadnými dverami, vnikol do vozidla, následne vytrhol spínaciu skrinku a spojením káblov sa snažil naštartovať vozidlo, pričom sa mu to nepodarilo a s vozidlom prešiel cca 30 metrov a zanechal ho na križovatke ulíc H a Ovocinárska, čím majiteľovi vozidla S podľa znaleckého posudku Ing. J spôsobil poškodením vozidla škodu vo výške 5 414 Sk, pričom podľa toho istého znaleckého posudku bola ku dňu spáchania trestného činu všeobecná hodnota vozidla 48 000 Sk,

5/ dňa 3. decembra 2003 vo večerných hodinách v N na P ulici v N, po požití alkoholických nápojov, pred rodinným domom číslo 12, kameňom rozbil na spolujazdcových dverách nákladného motorového vozidla značky Avia A30N, EČ: NRA 63-64, číslo podvozku 227330252/1973, výrobné číslo motora: 130 7802009/1973, okno, vnikol do vozidla, vytrhol spínaciu skrinku a pomocou káblov naštartoval vozidlo a odišiel s ním smerom na obec Veľké Zálužie, kde za obcou s vozidlom vošiel do priekopy a tu ho nechal a takto svojím konaním spôsobil poškodenie vozidla majiteľovi vozidla Ing. F, podľa znaleckého posudku Ing. J poškodením vozidla spôsobil škodu vo výške 16 015 Sk, pričom všeobecná hodnota vozidla podľa toho istého znaleckého posudku ku dňu spáchaniu trestného činu bola vo výške 50 500 Sk,

X/ dňa 4. decembra 2003 v čase približne o 01,45 hod. na čerpacej stanici Slovnaft stojacej v N Kynek 1, vedľa cesty pre motorové vozidlá v smere z N do B na pravej strane, prevádzkovej podnikateľským subjektom I s miestom podnikania N, benzínové čerpadlo, potom, čo mu obsluha tejto čerpacej stanice J odmietol bez úhrady vydať cigarety značka Petra, tohto bezdôvodne udrel do oblasti čela so sebou prineseným kameňom, čím mu spôsobil pohmoždenie v oblasti ľavej strany čela s podkožnou krvnou podliatinou a opuchom vo veľkosti cca 3x3 cm, dve tržnozhoždené rany v oblasti čela veľkosi asi 2 cm s dobou liečenia do 7 dní, bez PN, po čom medzi nimi došlo k fyzickému zápasu, po ktorom mu J na výzvu obvineného z obavy pred jeho ďalším útokom vydal cigarety značka Petra v hodnote 70 Sk, jeden jednorazový zapaľovač v hodnote 13 Sk a 800 Sk v hotovosti, čím

spôsobil majiteľovi čerpacej stanice I škodu vo výške 883 Sk.

Za to okresný súd Z podľa § 234 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov, na výkon ktorého ho podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradil do druhej nápravno-výchovnej skupiny. Zároveň mu podľa § 72 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. poškodených K, I, Ing. J a S odkázal s uplatnenými nárokmi na náhradu škody na konanie o občianskoprávnach veciach.

Proti tomuto rozsudku podal dňa 16. augusta 2004 odvolanie obvinený Z a zdôvodnil ho písomným podaním v rozsahu č. I. 348-350 spisu. Dôvody odvolania písomne vyhotovil v rozsahu č. I. 351-352 spisu aj obhajca obvineného JUDr. R.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí Krajského súdu v N zo dňa 7. októbra 2004 vyplýva, že obžalovaný pred začatím odvolacieho konania výslovne prehlásil, že odvolanie podané proti rozsudku Okresného súdu v N, sp. zn. 2T 93/04, berie v plnom rozsahu späť. Za tejto situácie Krajský súd v N uznesením zo 7. októbra 2004, č. k. 4 To 120/04-355, vzal predsedom senátu podľa § 250 ods. 4 Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) na vedomie späťvzatie odvolania obvineným Z.

Takto došlo vo veci k právoplatnému odsúdeniu obvineného Z dňom 7. októbra 2004.

Dňa 3. novembra 2006 doručil obvinený Z priamo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (sp. zn. Nt 557/06) písomné podanie (č. I. 383 spisu) označené ako dovolanie proti rozsudku Krajského súdu N, č. k. 2T 93/2004, (správne išlo o rozsudok Okresného súdu v N, sp. zn. 2T 93/2004, a uznesenie Krajského súdu v N, sp. zn. 4To 120/04. V písomných dôvodoch takto koncipovaného dovolania sa v podstate domáha doplnenia dôkaznej situácie s akcentom na právo mať spravodlivý proces.

Okresný prokurátor v N v písomnom vyjadrení číslo, 2 Pv 1074/2003-90, zo dňa 22. januára 2007 navrhol podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie Z odmietnuť.

Samosudkyňa Okresného súdu v N bez ďalšieho predložila spisový materiál Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na konanie o dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 381 Tr. por. prerokoval na neverejnom zasadnutí dovolanie podané obvineným Z, pričom zistil, že v zmysle ustanovenia § 382 písm. b/ Tr. por. sa jedná o dovolanie podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 372 Tr. por. podmienkami dovolania druhého dielu ôsmej hlavy Trestného poriadku číslo 301/2005 Z. z. je, že oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, **ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté**. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Tr. por. môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného.

Dovolací súd má za to, že obvinený Z nevyužil riadny opravný prostriedok v miere predpokladanej ustanovením § 372 Tr. por. Späťvzatím včas podaného odvolania vytvoril situáciu zhodnú s tou, ako by odvolanie vôbec nepodal. So svojím dispozičným právom naložil spôsobom, ktorý v danej situácii mohol odôvodnene vyvolať (a v konečnom dôsledku v praxi i vyvolal) jedinú možnosť v procesnom postupe druhostupňového Krajského súdu v N, a to výlučne rozhodnutie o vzatí späťvzatia jeho odvolania na vedomie v zmysle ustanovenia § 250 ods. 4 Tr. por. v znení účinnom do 31. decembra 2005, ktoré nemožno zaradiť do kategórie tzv. meritórnych foriem rozhodnutia.

Ustanovenie § 372 veta prvá Tr. por. kumulatívne vyžaduje splnenie dvoch základných zákonných podmienok oprávnenými osobami, a to využitie zákonného práva podať riadny opravný prostriedok a zároveň podmienku, že o tomto riadnom opravnom prostriedku bolo rozhodnuté.

V posudzovanom prípade bola splnená len prvá zákonom predpokladaná podmienka, keď obvinený ako oprávnená osoba využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok úkonom zo dňa 16. augusta 2004 (č. I. 348 a nasl. spisu).

Úkonom o späťvzati odvolania na č. I. 354 spisu zo dňa 7. októbra 2004 však obvinený nespĺnil druhú zákonnú podmienku a síce nevyužil svoje výlučné dispozičné právo s riadnym opravným prostriedkom do maximálnych zákonom predpokladaných dôsledkov tak, aby bolo toto odvolanie prerokované pred druhostupňovým odvolacím súdom, aby došlo k posúdeniu správnosti skutkovej a právnej stránky prvostupňového rozhodnutia, t. j. aby o ňom bolo meritórne rozhodnuté.

Trestné konanie je v zásade dvojinštančným konaním, pričom dovolací Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je tou druhou inštanciou, ktorá podľa zákona rozhoduje, v pertraktovanej trestnej problematike, v pozícii súdu II. (druhého) stupňa. Nemôže tak substituovať, teda nahrádzať činnosť krajského súdu ako odvolacieho druhoінштанčného súdu.

Zákonodarca pri koncepcii a tvorbe tejto trestnoprávnej problematiky sledoval v dotknutých smeroch prísne zachovanie dvojinštančnosti trestného procesného konania. Konanie o dovolaní ako konanie o mimoriadnom prostriedku situoval výlučne na prípady, ak v pôvodnom súdnom konaní bol v plnej miere do všetkých dôsledkov využitý dvojinštančný postup sprevádzaný meritórnym skúmaním trestnej veci súdmi oboch konajúcich inšancií.

Naproti tomu z hľadiska nastolenia riešenia problematiky týchto podmienok dovolania istotne zákonodarca rátal aj s inými možnými modelovými situáciami. Logickým výkladom možno jednoznačne stanoviť, že pod situáciou prezentujúcou stav, keď v zmysle § 372 bolo o riadnom opravnom prostriedku rozhodnuté, nemohol mať zákonodarca na mysli napríklad tie prípady, keď druhostupňovým súdom bolo v pôvodnom trestnom konaní rozhodnuté o zamietnutí odvolania neoprávnenou osobou, alebo keď obvinený úmyselne a čisto formálne podal odvolanie až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na jeho podanie s vedomím, že toto musí byť zamietnuté (bude zamietnuté), sledujúc iba ten jednoduchý účel, aby dosiahol

prejednanie veci pred dovolacím súdom, v snahe z rôznych možných dôvodov jednoducho obísť (vynechať) vecne i miestne príslušný odvolací súd (zákonný súd, resp. zákonných sudcov) z vykonávania úkonov trestného konania.

Zhrnúc uvedený stav možno konštatovať, že ak obvinený Z v prejednávanej trestnej veci vzal odvolanie späť, má sa za to, že navodil stav rovnajúci sa stavu, že odvolanie vôbec nepodal. Krajský súd v N jeho vôľu neprejednať vec v odvolacom konaní v druhom stupni iba deklaroval, čím akceptoval jeho ústavné právo disponovať s vecou podľa svojej slobodnej vôle a úvahy.

Za tejto situácie a z vyššie špecifikovaných dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného Z podľa § 382 písm. b/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol, a to bez meritórneho skúmania veci.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V B dňa 30. januára 2008

JUDr. Ján M i h a l, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: